

Τίτλος Μαθήματος	Ειδικά θέματα Διεθνούς Ποινικού Δικαίου						
Κωδικός Μαθήματος	LLM665						
Τύπος μαθήματος	Υποχρεωτικό						
Επίπεδο	Μεταπτυχιακό (2 ^{ος} κύκλος)						
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	1 ^ο έτος / 2 ^ο εξάμηνο						
Όνομα Διδάσκοντα	Θα ανακοινωθεί						
ECTS	10	Διαλέξεις εβδομάδα	/	Δ/Ι	Εργαστήρια εβδομάδα	/	ΟΧΙ
Στόχοι Μαθήματος	<p>Το μάθημα έχει ως κεντρικό άξονα τα τοπικά όρια των ποινικών νόμων, καθώς και τις έννοιες και γενικές αρχές που διέπουν τα εγκλήματα με διεθνείς όψεις. Αναφέρεται τόσο στο Διεθνές Ποινικό Δίκαιο εν στενή όσο και εν ευρεία εννοία. Επιπλέον, μελετά την πορεία του Διεθνούς Ποινικού Δικαίου μέσα από την ιστορική διαδρομή της ποινικής καταστολής των διεθνών εγκλημάτων, παρουσιάζοντας με ενάργεια την εξέλιξη από τα συστήματα εθνικής καταστολής των διεθνών εγκλημάτων, που οδήγησαν, σε ένα πρώτο στάδιο, σε συστήματα διεθνούς καταστολής, με την εγκαθίδρυση των ad hoc Διεθνών Ποινικών Δικαστηρίων (λ.χ. για την πρώην Γιουγκοσλαβία και τη Ρουάντα) και, ακολούθως, στη λειτουργία του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου. Σε συνέχεια των ανωτέρω, αναλύεται η λειτουργία των διεθνών δικαιοδοτικών οργάνων (ad hoc διεθνή δικαστήρια, διεθνοποιημένα ποινικά δικαστήρια, εθνικά ποινικά δικαιοδοτικά όργανα ως μηχανισμοί επιβολής της διεθνούς ποινικής δικαιοσύνης), αναλύονται θεματικές όπως το νομικό κεκτημένο της δίκης της Νυρεμβέργης και, εν γένει, προσεγγίζονται κριτικά οι συνθήκες που είχαν ως αποτέλεσμα την ίδρυση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (ΔΠΔ), ως παγκοσμιοποιημένου σχήματος λειτουργίας. Έμφαση δίδεται στην ανάλυση της ιδρυτικής συνθήκης του ΔΠΔ, ήτοι του Καταστατικού της Ρώμης, στη δικαιοδοσία του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου και ειδικότερα μελετώνται εν προκειμένω, τα εγκλήματα πολέμου, τα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, το έγκλημα της γενοκτονίας και της επίθεσης. Η θεματική του Διεθνούς Ποινικού Δικαίου προσεγγίζεται σφαιρικά: αφενός μεν με ανάλυση του συστήματος της εθνικής καταστολής των διεθνών εγκλημάτων, αφετέρου δε με εξέταση του πλέγματος των ζητημάτων που αφορούν στη διεθνή ποινική καταστολή των διεθνών εγκλημάτων. Προσέτι, το μάθημα έχει ως σκοπό να αναλύσει τους κανόνες Διεθνούς Δικαίου και Ποινικής Δικονομίας, τους αναφερόμενους στην ετεροδικία, τις ασυλίες, την έκδοση, την αμοιβαία</p>						

	<p>δικαστική συνδρομή σε ποινικές υποθέσεις, καθώς και την ακολουθούμενη διαδικασία ενώπιον του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου και να παρουσιάσει τα δικαιώματα του κατηγορουμένου. Περαιτέρω, εξετάζονται ζητήματα και περιπτώσεις μονομερούς ανθρωπιστικής παρέμβασης στο πλαίσιο του Διεθνούς Δικαίου, ως πρακτική που εξελίσσεται δυναμικά στις διεθνείς σχέσεις και διαμορφώνει έθιμο, καθώς και η ποινική δικαιοδοσία της Ελλάδας και της Κύπρου ως παράκτιου κράτους, κατά το ισχύον Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας.</p> <p>Απώτερος σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση από τους φοιτητές εκείνων των γνωστικών εφοδίων που θα καταστήσουν εφικτή την κατανόηση της φύσης των διεθνών εγκλημάτων, καθώς και τη λειτουργία του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου και τη διαδικασία ενώπιον αυτού.</p>
<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p>	<p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εντοπίζει και διακρίνει τις ιδιαιτερότητες των εννοιών του διεθνούς ποινικού δικαίου. • Αντιλαμβάνεται τα τοπικά όρια των ποινικών νόμων. • Αξιολογεί τις επιμέρους λειτουργίες της διεθνούς ποινικής δικαιοδοσίας, να γνωρίζει τη διαδικασία που ακολουθείται ενώπιον του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου και τη δικαιοδοσία αυτού, καθώς και να κατανοεί τις συνθήκες και διεθνείς εξελίξεις που κατέστησαν αναγκαία την ίδρυσή του. • Κατανοεί πλήρως τις έννοιες και επιμέρους αρχές που διέπουν το διεθνές ποινικό δίκαιο. • Συνθέτει τις έννοιες του διεθνούς ουσιαστικού και δικονομικού ποινικού δικαίου και να είναι ικανός να τις αξιολογήσει κριτικά. • Γνωρίζει τις νεότερες εξελίξεις στο πεδίο του διεθνούς ποινικού δικαίου. • Έχει αποκτήσει εξοικείωση με τον κλάδο και να διαθέτει, πλέον, τα απαιτούμενα γνωστικά εφόδια, ούτως ώστε να μπορεί και ο ίδιος/α να αξιολογήσει την ποινική μεταχείριση των εγκλημάτων με διεθνείς όψεις. • Έχει πλήρη γνώση της μεθοδολογίας έρευνας, ούτως ώστε αφενός να κατανοεί τη σημασία της ερευνητικής διαδικασίας και των πορισμάτων της και αφετέρου να δύναται ο ίδιος να σχεδιάσει και να υλοποιήσει μία έρευνα και να αντεπεξέλθει επιτυχώς στις ανάγκες εκπόνησης της μεταπτυχιακής του διατριβής (βλ. 13ο μάθημα).

Προαπαιτούμενα	Κανένα	Συναπαιτούμενα	Κανένα
Περιεχόμενο Μαθήματος	<ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="496 282 1492 488">1. Εισαγωγικό μάθημα. Το διεθνές Ποινικό Δίκαιο εν ευρεία και εν στενή εννοία. Εθνική και διεθνής ποινική καταστολή των διεθνών εγκλημάτων. «Γνήσια» και «μη γνήσια» διεθνή εγκλήματα. Πηγές διεθνούς ποινικού δικαίου. Θεμελιώδεις έννοιες. Σκοποί της διεθνούς ποινικής δικαιοσύνης. <li data-bbox="496 501 1492 707">2. Εθνική ποινική καταστολή των διεθνών εγκλημάτων. Νομική φύση των κανόνων του διεθνούς ποινικού δικαίου <i>stricto sensu</i>. Ημεδαπά, αλλοδαπά και κοινά έννομα αγαθά. Ποινική εξουσία και όρια αυτής, πράξεις κυριαρχίας, ποινική δικαιοδοσία, δικονομικός καταναγκασμός. <li data-bbox="496 721 1492 972">3. Τα τοπικά όρια ισχύος των ελληνικών ποινικών νόμων – Αρχές εγκαθίδρυσης διεθνών ποινικών αρμοδιοτήτων (ά. 5-11 Π.Κ.). Οι επιμέρους αρχές του Διεθνούς Ποινικού Δικαίου – Μέρος I: Αρχή της εδαφικότητας (ά. 5 § 1 Π.Κ.) – Αρχή της σημαίας (ά. 5 § 2 Π.Κ.) – Ενεργητική αρχή της προσωπικότητας (ά. 6 Π.Κ.) – Παθητική αρχή της προσωπικότητας (ά. 7 Π.Κ.). <li data-bbox="496 985 1492 1236">4. Οι επιμέρους αρχές του Διεθνούς Ποινικού Δικαίου – Μέρος II: Κρατική προστατευτική αρχή και αρχή της παγκόσμιας δικαιοσύνης (ά. 8 Π.Κ.) – Αρχή της διευθέτησης (ά. 9 Π.Κ.) – Αρχή του συνυπολογισμού (ά. 10 Π.Κ.). Αναγνώριση αλλοδαπών ποινικών αποφάσεων – Επιβολή παρεπόμενων ποινών και μέτρων ασφαλείας (ά. 11 Π.Κ.). <li data-bbox="496 1249 1492 1523">5. Διεθνής ποινική καταστολή των διεθνών εγκλημάτων. Ιστορική διαδρομή. Το ουσιαστικό δίκαιο των διεθνών εγκλημάτων και η φύση τους. Το Καταστατικό της Ρώμης για το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο (ΚΡΔΠΔ). Διεθνές Ανθρωπιστικό Δίκαιο (ή Διεθνές Δίκαιο του Πολέμου ή Διεθνές Δίκαιο των Ενόπλων Συρράξεων ή <i>jus in bello</i>). Εγκλήματα πολέμου: Συστηματική κατάταξη – Έννοια, βασικές αρχές, επιμέρους διακρίσεις. <li data-bbox="496 1536 1492 1626">6. Εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας. Έννοια, δομή, προστατευόμενο έννομο αγαθό. Περιπτώσιολογία. <li data-bbox="496 1639 1492 1729">7. Το έγκλημα της γενοκτονίας. Εννοιολογική οριοθέτηση. Σύμβαση για την πρόληψη και καταστολή της Γενοκτονίας του 1948. <li data-bbox="496 1742 1492 1832">8. Το έγκλημα της επίθεσης. Εννοιολογικός προσδιορισμός, προϋποθέσεις, δικονομική αντιμετώπιση. <li data-bbox="496 1845 1492 2011">9. Διεθνείς ποινικοί δικαιοδοτικοί θεσμοί. <i>Ad hoc</i> διεθνή ποινικά δικαστήρια. Το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο (ΔΠΔ) – Μέρος I: Οργάνωση, προϋποθέσεις άσκησης δικαιοδοσίας και όρια αυτής. Σχέση του ΔΠΔ με τα εθνικά δικαστήρια. 		

	<p>10. Το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο – Μέρος II: Ειδικότερα δικονομικά ζητήματα. Κανόνες απόδειξης, δικαιώματα κατηγορουμένου. Η επίδραση των ασυλιών στη δικαιοδοσία του ΔΠΔ. Επιμέρους ζητήματα προβλεπόμενα στο Καταστατικό της Ρώμης. Παρουσίαση των υποθέσεων που έχουν αχθεί ενώπιον του ΔΠΔ. Διεθνής συνεργασία, δικαστική συνδρομή και εκτέλεση ποινών.</p> <p>11. Η μονομερής ανθρωπιστική επέμβαση. Έννοια, προϋποθέσεις, περιπτώσιολογία.</p> <p>12. Η ποινική δικαιοδοσία της Ελλάδας ως παράκτιου κράτους κατά το ισχύον διεθνές δίκαιο της θάλασσας. Ειδικότερα ζητήματα αναφερόμενα εκ της Συμβάσεως των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας.</p> <p>13. Μεθοδολογία έρευνας (Σχεδιασμός, είδη, σκοπός, συνήθη στάδια, μέθοδοι, τεχνικές και εργαλεία έρευνας, ερευνητική διαδικασία)</p>
<p>Μεθοδολογία Διδασκαλίας</p>	<p>Εξ αποστάσεως</p>
<p>Βιβλιογραφία</p>	<p>ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</p> <p>Γιόκαρης Α./Παζαρτζή Φ., Εθνική και διεθνής ποινική καταστολή των διεθνών εγκλημάτων, εκδ. Νομ. Βιβλιοθήκη, 2012.</p> <p>Σπινέλλης Δ.,(επιμ.), Συστηματική Ερμηνεία του Ποινικού Κώδικα. Άρθρα 1-133, εκδ. Π.Ν. Σάκκουλα, 2005.</p> <p>Μυλωνόπουλος Χρ. (επιμ.), Διεθνές Ποινικό Δίκαιο και Σύγχρονη Πραγματικότητα. Προκλήσεις και Προοπτικές. 1^ο Διεθνές Συνέδριο Ινστιτούτου Ευρωπαϊκού και Διεθνούς Ποινικού Δικαίου (Αθήνα 3-5 Ιουνίου 2016), εκδ. Π.Ν. Σάκκουλα, 2017.</p> <p>Παζαρτζή Φ., Η ποινική καταστολή στο διεθνές δίκαιο. Η διεθνής ποινική δικαιοσύνη στη σύγχρονη εποχή, εκδ. Αντ. Σάκκουλα, 2007.</p> <p>Σατλάνης Χρ., Νομική επεξεργασία θεμάτων και περιπτώσεων Διεθνούς Δικαίου (με προσέγγιση εννοιών Ευρωπαϊκού και Εθνικού Δικαίου), εκδ. Αντ. Σάκκουλα, 2008.</p> <p>Συμεωνίδου-Καστανίδου Ε./Καϊάφα-Γκμπάντι Μ./Μπιτζιλέκης Ν./Παπαδαμάκης Α./Παπακυριάκου Θ./Νούσκαλης Γ./Ναζίρης Ι., Εγκλήματα Πολέμου. Οι διεθνείς υποχρεώσεις της Ελλάδας και τα αναγκαία μέτρα προσαρμογής, εκδ. Νομ. Βιβλιοθήκη, 2006.</p> <p>Ambos K., European Criminal Law, Cambridge University Press, 2018.</p> <p>Cassese A., International Criminal Law, Oxford University Press, 2008.</p>

Αξιολόγηση	<table border="1"><tr><td data-bbox="459 253 1114 315">Τελική εξέταση</td><td data-bbox="1114 253 1469 315">50%</td></tr><tr><td data-bbox="459 315 1114 378">Συντρέχουσα αξιολόγηση</td><td data-bbox="1114 315 1469 378">50%</td></tr><tr><td data-bbox="459 378 1114 441">Σύνολο</td><td data-bbox="1114 378 1469 441">100%</td></tr></table>	Τελική εξέταση	50%	Συντρέχουσα αξιολόγηση	50%	Σύνολο	100%
Τελική εξέταση	50%						
Συντρέχουσα αξιολόγηση	50%						
Σύνολο	100%						
Γλώσσα	Ελληνικά						